

Pannon Egyetem
Humántudományi Kar
Germanisztikai és Fordítástudományi Intézet

**ÚTMUTATÓ A SZAKDOLGOZATOKHOZ
ÉS A ZÁRÓVIZSGÁHOZ**

Szakfordító és audiovizuális fordító
szakirányú továbbképzési szak
(angol vagy német)

Szakfelelős:
Dr. Szele Bálint
egyetemi docens

Dr. habil. Tóth József Péter
intézetigazgató

Érvényes: 2025. decembertől

A SZAKDOLGOZAT SAJÁTOS KÖVETELMÉNYEI:

A képzés hallgatói szakdolgozatukat az alábbi két típus egyikében készíthetik el:

A) Szakfordítás

VAGY

B) Audiovizuális fordítás**TÉMAVEZETŐI KONZULTÁCIÓ:**

A hallgató a képzés megkezdését követően az első félév végéig köteles témavezetőt választani, és vele egyeztetve fordítandó szövegeket keresni a szakdolgozathoz. Érdeemes kész szövegekkel (akár több alternatívával is) keresni a témavezetőt, hogy azonnal dönteni tudjon a témáról és a szövegek elfogadhatóságáról. A végső döntést a témavezető a hallgató bevonásával hozza meg, és aláírásával hitelesíti a témabejelentő lapot.

Ütemezés:

- **Az 1. szemeszter végéig:** tájékozódás a témák és a szövegek/audiovizuális szövegek tekintetében, a téma és a témavezető kiválasztása, egyeztetés a témavezetővel, a kitöltött témabejelentő lap leadása.
- **A 2. szemeszter során:** a szakdolgozat elkészítése, közben legalább két konzultáció a témavezetővel.
- A szakdolgozatot a leadási határidő előtt legalább **3 héttel** el kell küldeni a témavezetőnek átnézésre, ellenőrzésre, így a hallgatónak még marad ideje az esetleges javítások végrehajtására.

1. AZ „A” ÉS „B” TÍPUSÚ SZAKDOLGOZAT RÉSZEI:

- külső fedőlap
- belső fedőlap
- (köszönetnyilvánítás)
- tartalomjegyzék
- bevezetés
- fordítás B nyelvről A nyelvre
- terminológiajegyzék
- terminológiai nehézségek
- fordítási nehézségek
- átváltási műveletek
- fordítás A nyelvről B nyelvre
- terminológiajegyzék
- terminológiai nehézségek
- fordítási nehézségek
- átváltási műveletek
- összefoglalás, konklúzió
- mellékletek (a forrásnyelvi szövegek, ábrák, igazolások, nyilatkozat stb.)
- bibliográfia
- nyilatkozatok (hallgatói és témavezetői)

2. A SZAKDOLGOZAT KONKRÉT TARTALMA:

„A” típusú szakdolgozat (szakfordítás)

- **6-8 oldal terjedelmű** (kb. 15.000–20.000 n) idegen (angol vagy német) nyelvű szakszöveg fordítása magyarra, B nyelvről A nyelvre,
- **3-4 oldal terjedelmű** (kb. 7.500–10.000 n) magyar nyelvű szakszöveg fordítása idegen nyelvre, A nyelvről B nyelvre,
- **kb. 10 oldal terjedelmű** értekezés (elemzés) a fordításban felmerült nehézségekről,
- a két szöveg terminológiája alapján összeállított (két) **terminológiai jegyzék** – azonos témájú fordításoknál ez közös is lehet (a hosszabb szövegnél 20-25, a rövidebb szövegnél 10-12 terminus az elvart),
- a gyakoribb **átváltási műveletekre** hozott példák mindkét fordításból.

A fordításra kiválasztott két szövegnek **szakmai jellegűnek** kell lennie (szakmai közönséghez kell szólnia), és **5 évnél** nem lehet régebbi, származhat szakkönyvből, szakfolyóiratból vagy internetes forrásból. **A szövegek nem rendelkezhetnek célnyelvi fordítással.** A szövegnél követelmény, hogy a szerző anyanyelvű (angol/német/magyar) legyen.

„B” típusú szakdolgozat (audiovizuális fordítás)

- **80-120 perc hosszúságú** (angol vagy német nyelvű) audiovizuális szöveg fordítása magyar nyelvre, B nyelvről A nyelvre, hangalámondás, felirat vagy szinkron formájában.
- **3-4 oldal terjedelmű** elemzés az audiovizuális fordítási feladat szakmai nehézségeiről, jellemzőiről, elvárásairól.
- **3-4 oldal terjedelmű** (kb. 7.500–10.000 n) magyar nyelvű szakszöveg fordítása idegen nyelvre, A nyelvről B nyelvre.
- **Kb. 5-6 oldal terjedelmű** értekezés (elemzés) a szakfordításban felmerült nehézségekről.
- A szöveg terminológiája alapján összeállított **terminológiai jegyzék** (10-12 terminus az elvart).

A fordításra kiválasztott szakszövegnek **szakmai jellegűnek** kell lennie (szakmai közönséghez kell szólnia), és **5 évnél** nem lehet régebbi, származhat szakkönyvből, szakfolyóiratból vagy internetes forrásból. **A szövegek nem rendelkezhetnek célnyelvi fordítással.** Az audiovizuális szövegre tartalmi, műfaji megkötés nincs, akár több, konsekutív sorozatrész is elfogadható. A szövegeknél követelmény, hogy a szerző/beszélő anyanyelvű (angol/német/magyar) legyen.

Megjegyzés: Tartalmi, illetve egyéb kérdésekben a szak modelltantervében leírtak az irányadóak:

<https://htk.uni-pannon.hu/dokumentumok-kezelese/files/modelltantervek-ma/302-fordito-tolmacs-ma-2023-uj-keplet-alairt-pdf/file>

3. A SZAKDOLGOZAT ÉRTÉKELÉSE:

A szakdolgozat értékelése – az alábbi szempontok alapján – ötfokú skálán történik:

„A” típusú szakdolgozat (szakfordítás)

1.	A B-A fordítás ekvivalenciája:	/15
2.	Nyelvi megformálás, szaknyelvi stílus használata a B-A fordításban	/10
3.	Az A-B fordítás ekvivalenciája	/10

4.	Nyelvi megformálás, szaknyelvi stílus használata az A-B fordításban	/10
5.	Terminológiai jegyzék:	/5
6.	Kommentár, elemzés:	/10
7.	A dolgozat helyesírása, központosítása	/10
8.	A dolgozat formája, szerkezete:	/5
	Összpontszám:	/75

„B” típusú szakdolgozat (audiovizuális fordítás)

1.	Az audiovizuális szöveg fordításának ekvivalenciája:	/10
2.	Az audiovizuális szöveg formai megfelelése (hossz, időzítés, műfajra jellemző formai sajátosságok)	/10
3.	Az audiovizuális szöveghez tartozó kommentár, elemzés:	/5
4.	A szakszöveg fordításának ekvivalenciája:	/10
5.	A szakszöveghez tartozó kommentár, elemzés:	/10
6.	Nyelvi megformálás, szaknyelvi stílus használata:	/10
7.	Terminológiai jegyzék:	/5
8.	A dolgozat helyesírása, központosítása	/10
9.	A dolgozat formája, szerkezete:	/5
	Összpontszám:	/75

Értékelés:

0-44 pont = 1

45-51 pont = 2

52-59 pont = 3

60-67 pont = 4

68-75 pont = 5

4. AZ „A” ÉS „B” TÍPUSÚ SZAKDOLGOZAT SZERKESZTÉSE:

- margók: alsó, felső, jobb, bal: 2,5 cm (normál);
- oldalszámozás: a fedőlap kivételével folyamatosan, arab számmal, jobb oldalon, lap alján;
- folyó szövegben: Times New Roman (TNR) betűtípus, 12-es betűméret, 1,5-es sorköz;
- fejezetcímek: TNR, 12, nyomtatott nagybetűvel, félkövéren, balra zárt;
- fő fejezetek megnevezése: lásd Tartalomjegyzék;
- fejezetek számozása: az egyes a(l)fejezeteket arab számokkal, decimális rendszerben (1., 1.1., 1.1.1, 1.1.2., 2., stb.) számozzuk, a fő fejezetek jelölése római számokkal is történhet (I., II., IV. stb.), a Tartalomjegyzék és a Nyilatkozat nem fő fejezet, számozás nélkül áll;
- a hivatkozások a folyó szövegen belül álljanak (minden hivatkozást a bibliográfiában kell feloldani):
 - nagyobb gondolatra, témára történő utalás: (Ellis 1994),
 - szó szerinti idézet: (Nida 1964: 411),
 - többszöri hivatkozás ugyanarra a szerzőre és évre: (Ellis 1994a, Nida 1964b),

- kivétel: az internetes hivatkozások forrását lábjegyzetben kell megadni (a letöltés dátumát is megjelölve);
- ábrák/táblázatok: a szövegbe illesztve, folyamatos számozással (1. ábra / 1. táblázat), a cím és a szám az ábra vagy táblázat alatt középre rendezve, TNR, 10-es betűméret (a táblázat tartalma is);
- lábjegyzetek: folyamatos számozással, TNR, 10-es betűméret, 1-es sorköz, sorkizárt, végjegyzeteket ne alkalmazzunk;
- a nyelvi példákat *dőlten* szedjük (pl. a szaknyelvi *homorú*), a kiemelés eszköze a **vas-tag** vagy ritkített szedés, aláhúzást sehol se alkalmazzunk;
- a fordításokat kétoszlopos formátumban kérjük (ahol indokolt, az eredeti formátumú fordítás is csatolandó).

5. MAGYARÁZAT A DOLGOZAT FŐBB RÉSZEIHEZ:

„A” típusú szakdolgozat (szakfordítás)

1. Terminológialista

- A végleges terminológialistának 20-25 elemből kell állni a hosszabbik szöveg esetén, 10-15-ből a rövidebb esetén. Célszerű a konzultáció előtt ennél részletesebb listát készíteni a szövegek terminusaiból.
- Cél a változatosan összeállított terminológialista (különböző területekről származó, eltérő nehézségeket jelentő terminusokkal, lehetőleg nem szinonimák felsorolásával).
- A terminusok szótövek legyenek; az ekvivalens, a definíciók és a példák azonos szófajúak legyenek a forrásnyelvi terminussal.
- A terminuslistát a forrásnyelvi terminusok alapján ábécésorrendben kell elkészíteni.
- A terminológialistát érdemes elsőnek elkészíteni, így alapos kutatómunkával megkönnyíthető a fordítás későbbi folyamata.
- A honlapon leírt részleteknek megfelelően 4 oszlopos táblázat az elvart: 1. oszlop: forrásnyelvi terminus, 2. oszlop: célnyelvi ekvivalens, 3. oszlop: definíció célnyelven forrásmegjelöléssel, a terminust vastagon kiemelve, 4. oszlop: példamondat célnyelven, pontos forrásmegjelöléssel (APA-formátumban), terminust vastagon kiemelve.
- A forrásokat minden esetben pontosan meg kell jelölni. Internetes forrásnál link + letöltés dátuma, nyomtatott forrásnál pontos forrásmegjelölés és oldalszám szükséges.
- Csak megbízható szakmai források használata megengedett. (Glosbe, Wikipedia stb. nem számít elfogadható forrásnak.) Fenntartással kezelendők az automatikusan lefordított oldalak.

2. Fordítás

- A fordítást kétoszlopos táblázatban szükséges elkészíteni, egységenként (bekezdésenként) egymás mellé rendezve az összetartozó forrásnyelvi és célnyelvi részeket.

3. Átváltási műveletek

- Ehhez az elméleti órán elhangzottak mellett önállóan megtekintendők Klaudy Kinga átváltási műveletekről szóló videói a YouTube-on:
 (1.: https://www.youtube.com/watch?v=1mhUq2k0SK8&ab_channel=Vill%C3%A1lmford%C3%ADt%C3%A1sFord%C3%ADt%C3%B3iroda
 2.: https://www.youtube.com/watch?v=1duhAmiwmE8&ab_channel=Vill%C3%A1lmford%C3%ADt%C3%A1sFord%C3%ADt%C3%B3iroda
 3.: <https://www.youtube.com/watch?v=xEJ0ICPNyqg>
 4.: <https://www.youtube.com/watch?v=CKVP306mT94>
 5.: <https://www.youtube.com/watch?v=8vMj-xA28P0>
 6.: <https://www.youtube.com/watch?v=e9TB3UmrfgM>
 7.: <https://www.youtube.com/watch?v=ws0y4E4PD8Y>
 8.: <https://www.youtube.com/watch?v=18t8Vx4EgKU>
 9.: https://www.youtube.com/watch?v=F_gU3dmLZ2E

10. <https://www.youtube.com/watch?v=3Rxc7nrq0w>
11. https://www.youtube.com/watch?v=uMo7oPyV_T8

- A fordítás elkészültével lehetőleg többféle átváltási műveletre szükséges példát megadni (mindkét fordítás esetében). Amennyiben ez nem lehetséges, esetlegesen szükséges kitérni arra, hogy mi lehet egyes átváltási műveletek hiányának az oka.
- Az átváltási műveletek javasolt formája: a művelet megnevezése utáni táblázat 1-2, max. 3 példával: bal oldalt az eredeti mondat (a teljes mondat/tagmondat), jobb oldalon a fordítás, és mindkettőben **kiemelve** a kérdéses részlet. A táblázat fölött az átváltási művelet neve, alatta a rövid magyarázat álljon (ha szükséges).
- Nem szükséges az átváltási műveletek definícióját megadni.

4. Az elemzés:

I. Bevezetés:

- a) közös bevezető az egész szakdolgozathoz – csak a két téma megjelölése, témaválasztás indoklása és az esetlegesen még fontosnak tartottak megnevezése;
- b) a két szöveghez külön egy-egy bevezetés: szerző(k) és a téma rövid bemutatása, témaválasztás indoklása (ha az elején nem tette/nem elég részletesen), a szöveg jellemzőinek bemutatása (műfaj, stílus, esetleges nehézségek, a terminusok mely területről származnak stb.).

II. Terminológiai nehézségek (a terminológialista után): minden, ami feltűnt, amivel nehézségeik voltak vagy amiben bizonytalanok. Érzékeltetni kell tudni, hogy tudatosan gondolkodtak, minden fordítási variánst sorra vettek, megfelelő forrásokból dolgoztak, és a lehető legtöbb pro és kontra érvet felsorakoztattak a fordítás során. Javasolt nem csak a legnehezebb terminusokat megadni a terminológialistában.

III. Fordítási nehézségek:

A dolgozatban ki kell derülnie, hogy felismerték a fordítási nehézségeket, képesek lehetséges megoldásokat adni, tudatosan tudják az egyes megoldások közötti különbségeket értelmezni, és tudnak érvelni a végső megoldás mellett. A fordítási nehézségek lehetnek stilisztikai, grammatikai vagy egyéb nehézségekből eredők.

IV. Összegzés:

A két szöveghez külön összegzés szükséges: fontos a fordítások elkészítése utáni tapasztalatok és a fordítási nehézségek összegzése: mi volt más az eredeti elképzelésekhez képest, milyen nehézségek voltak, mi volt az, ami gördülékenyen ment stb.

Szükséges az egész szakdolgozatra vonatkozóan a végén egy átfogó, közös összegzés: a fordítások nehézségeinek összevetése: melyik volt a nehezebb és miért, vagy melyikben mi volt a nehezebb/könnyebb, elégedett-e az eredménnyel, illetve esetlegesen milyen új ismereteket szerzett a fordítási folyamat során.

„B” típusú szakdolgozat (audiovizuális fordítás)

1. Audiovizuális fordítás

- A kiválasztott szöveg bármilyen témájú vagy műfajú audiovizuális tartalom – videó – lehet (a témavezetővel egyeztetve), teljes terjedelmének 80-120 perc közöttinek kell lenni, lehet akár több konszekutív sorozatrész is.
- A választott audiovizuális műfaj lehet tetszőlegesen *felirat*, *hangalámondás* vagy *szinkron*.
- A kiválasztott szöveg eredeti nyelve **angol** vagy **német**.
- A fordításokat a képzés során tanult formátumokban, *hangalámondás* és *szinkron* esetén a megadott **Word-sablonok**ban, *felirat* esetén **.srt-fájl**ban kell elkészíteni.

2. Audiovizuális fordítás elemzése

- Az adott fordítási műfaj és a konkrét szöveg okozta nehézségek elemzése logikusan kategóriákra bontva, 2-3 példával alátámasztva.
- Elsősorban a kritikai gondolkodásukra, kreativitásukra és a nehézségek szakmai megközelítésére célszerű helyezni a hangsúlyt.

3. A magyar nyelvű szakszöveg

- A szakszöveg a **témavezetővel egyeztetve** bármilyen társadalomtudományi vagy gazdasági témájú, eredetileg is magyar nyelven írt szakszövegből származhat.

4. Terminológialista

- A szakfordítás esetén javasolt első lépésként ezt elkészíteni.
- A végleges terminológialistának 10-12 elemből kell állni. A konzultációra javasolt ennél részletesebb listát készíteni a szövegek terminusaiból.
- Változatosan összeállított terminológialista szükséges (különböző területekről származó, eltérő nehézségeket jelentő terminusok, lehetőleg nem szinonimák felsorolásával).
- A terminusok szótövek legyenek, az ekvivalens, a definíciók és a példák azonos szó-fajúak legyenek a forrásnyelvi terminussal.
- A terminuslistát a forrásnyelvi terminusok alapján ábécésorrendben kell elkészíteni.
- Javasolt először a terminológialista elkészítése, alapos kutatómunkával így megkönnyíthető a fordítás későbbi folyamata.
- A honlapon leírt részleteknek megfelelően 4 oszlopos táblázat az elvárt: 1. oszlop: forrásnyelvi terminus, 2. oszlop: célnyelvi ekvivalens, 3. oszlop: definíció célnyelven forrásmegjelöléssel, a terminust vastagon kiemelve, 4. oszlop: példamondat célnyelven, pontos forrásmegjelöléssel (APA-formátum), terminust vastagon kiemelve.
- A forrásokat minden esetben pontosan meg kell jelölni. Internetes forrásnál link + letöltés dátuma, nyomtatott forrásnál pontos forrásmegjelölés és oldalszám.
- Csak megbízható szakmai forrásokat használjanak. (Glosbe, Wikipedia stb. nem számít elfogadható forrásnak.) Fenntartással kezelendők az automatikusan lefordított oldalak.

5. Szakfordítás

- A fordítást kétszlopos táblázatban kérjük, egységenként (bekezdésenként) egymás mellé igazítva a kiinduló és a célnyelvi összetartozó részeket.

6. Átváltási műveletek

- Ehhez az elméleti órán elhangzottak mellett önállóan megtekintendők Klaudy Kinga átváltási műveletekről szóló videói a YouTube-on:
 (1.: https://www.youtube.com/watch?v=1mhUq2k0SK8&ab_channel=Vill%C3%A1mford%C3%ADt%C3%A1sFord%C3%ADt%C3%B3iroda
 2.: https://www.youtube.com/watch?v=1duhAmiwmE8&ab_channel=Vill%C3%A1mford%C3%ADt%C3%A1sFord%C3%ADt%C3%B3iroda
 3.: <https://www.youtube.com/watch?v=xEj0ICPNyqg>
 4.: <https://www.youtube.com/watch?v=CKVP3O6mT94>
 5.: <https://www.youtube.com/watch?v=8vMj-xA28P0>
 6.: <https://www.youtube.com/watch?v=e9TB3UmrfgM>
 7.: <https://www.youtube.com/watch?v=ws0y4E4PD8Y>
 8.: <https://www.youtube.com/watch?v=18t8Vx4EgKU>
 9.: https://www.youtube.com/watch?v=F_gU3dmLZ2E
 10.: <https://www.youtube.com/watch?v=3Rxc7nrq0w>
 11.: https://www.youtube.com/watch?v=uMo7oPyV_T8)
- A fordítás elkészültével lehetőleg többféle átváltási műveletre szükséges példát megadni (mindkét fordítás esetében). Amennyiben ez nem lehetséges, esetlegesen szükséges kitérni arra, hogy mi lehet egyes átváltási műveletek hiányának az oka.
- Az átváltási műveletek javasolt formája: a művelet megnevezése utáni táblázat 1-2, max. 3 példával: bal oldalt az eredeti mondat (a teljes mondat/tagmondat), jobb oldalon a fordítás, és mindkettőben **kiemelve** a kérdéses részlet. A táblázat fölött az átváltási művelet neve, alatta a rövid magyarázat álljon (ha szükséges).
- Nem szükséges az átváltási műveletek definícióját megadni.

7. Az elemzés:

I. Bevezetés:

- a) közös bevezető az egész szakdolgozathoz – csak a két téma megjelölése, témaválasztás indoklása és az esetlegesen még fontosnak tartottak megnevezése;
- b) a két szöveghez külön egy-egy bevezetés: a film, illetve szerző(k) és a téma rövid bemutatása, témaválasztás indoklása (ha az elején nem tette/nem elég részletesen), a szöveg jellemzőinek bemutatása (műfaj, stílus, esetleges nehézségek, a terminusok mely területről származnak stb.).

II. Terminológiai nehézségek (a terminológialista után): minden, ami feltűnt, amivel nehézségek voltak vagy amiben bizonytalanok. Érzékeltetni kell tudni, hogy tudatosan gondolkodtak, minden fordítási variánst sorra vettek, megfelelő forrásokból dolgoztak, és a lehető legtöbb pro és kontra érvet felsorakoztattak a fordítás során. Javasolt nem csak a legnehezebb terminusokat megadni a terminológialistában.

III. Fordítási nehézségek:

A dolgozatban ki kell derülnie, hogy felismerték a fordítási nehézségeket, képesek lehetséges megoldásokat adni, tudatosan tudják az egyes megoldások közötti különbségeket értelmezni, és tudnak érvelni a végső megoldás mellett. A fordítási nehézségek lehetnek stilisztikai, grammatikai vagy egyéb nehézségekből eredők.

IV. Összegzés:

A két szöveghez külön összegzés szükséges: fontos a fordítások elkészítése utáni tapasztalatok és a fordítási nehézségek összegzése: mi volt más az eredeti elképzelésekhez képest, milyen nehézségek voltak, mi volt az, ami gördülékenyen ment stb.

Szükséges az egész szakdolgozatra vonatkozóan a végén egy átfogó, közös összegzés: a fordítások nehézségeinek összevetése: melyik volt a nehezebb és miért, vagy melyikben mi volt a nehezebb/könnyebb, elégedett-e az eredménnyel, illetve esetlegesen milyen új ismereteket szerzett a fordítási folyamat során.

6. KÜLSŐ FEDŐLAPMINTA (MINTA):

SZAKDOLGOZAT (TNR, 16, félkövér, nyomtatott nagybetűkkel, középre zártan) a szerző vezetéknéve + keresztnéve (TNR, 14, félkövér, jobbra zártan) Veszprém 20XX (évszám: TNR, 14, félkövér, középre zártan)

7. BELSŐ FEDŐLAP (MINTA):

Pannon Egyetem (TNR, 14, félkövér, balra zárt) Humántudományi Kar (TNR, 14, félkövér, balra zárt) Germanisztikai és Fordítástudományi Intézet (TNR, 14, félkövér, balra zárt)
SZAKDOLGOZAT CÍME (TNR, 16, félkövér, nyomtatott nagybetűkkel, középre zártan) a szerző vezetéknéve + keresztnéve (TNR, 14, félkövér, középre zártan) Szakfordító és audiovizuális fordító szakirányú továbbképzési szak Témavezető: neve és beosztása Veszprém 20XX (évszám: TNR, 14, félkövér, középre zártan)

8. TARTALOMJEGYZÉK (MINTA):

„A” típusú szakdolgozat (szakfordítás)

1.	Előszó/ Bevezetés (témaválasztás, problémafelvetés, célkitűzés stb.)	
2.	(Elméleti kérdések (pl. gazdasági szaknyelv lexikai-stilisztikai jellemzői))	
3.	Fordítás idegen nyelvről magyarra	
3.1.	A B nyelvű szöveg rövid jellemzése (a szerző rövid bemutatása)	
3.2.	A fordítás (B > A)	
3.3.	Terminológiai jegyzék	

3.4. A terminológiai és a fordítási nehézségek bemutatása a B nyelvű szöveg fordításával kapcsolatban	
3.5. A gyakori átváltási műveletek.....	
4. Fordítás magyarról idegen nyelvre	
4.1. Az A nyelvű szöveg rövid jellemzése (a szerző rövid bemutatása)	
4.2. A fordítás (A > B)	
4.3. Terminológiai jegyzék	
4.4. A terminológiai és a fordítási nehézségek bemutatása az A nyelvű szöveg fordításával kapcsolatban	
4.5. A gyakori átváltási műveletek.....	
5. Összefoglalás/ Következtetések /Kitekintés	
6. Mellékletek	
6.1. A B nyelvű forrásszöveg (Eredeti angol vagy német szöveg)	
6.2. Az A nyelvű forrásszöveg (Eredeti magyar szöveg)	
6.3. Párhuzamos szövegek jegyzéke	
7. Bibliográfia.....	
Nyilatkozatok (témavezetői és hallgatói).....	

„B” típusú szakdolgozat (audiovizuális fordítás)

1. Előszó/ Bevezetés (témaválasztás, problémafelvetés, célkitűzés stb.)	
2. (Elméleti kérdések (pl. az adott szaknyelv lexikai-stilisztikai jellemzői))	
3. Audiovizuális fordítás idegen nyelvről magyarra	
3.1. A B nyelvű szöveg rövid jellemzése (a szerző rövid bemutatása)	
3.2. A fordítás (B > A) (szinkron, hangalámondás esetén sablonban; felirat esetén .srt-fájlban külön mellékelve	
3.3. A műfaji és a fordítási nehézségek bemutatása	
3.4. Terminológiai jegyzék.....	
3.5. A gyakori átváltási műveletek.....	
4. Fordítás magyarról idegen nyelvre.....	
4.1. Az A nyelvű szöveg rövid jellemzése (a szerző rövid bemutatása).....	
4.2. A fordítás (A > B).....	
4.3. Terminológiai jegyzék.....	
4.4. A terminológiai és a fordítási nehézségek bemutatása az A nyelvű szöveg fordításával kapcsolatban.....	
4.5. Gyakori átváltási műveletek.....	
5. Összefoglalás / Következtetések / Kitekintés.....	
6. Mellékletek.....	
6.1. A B nyelvű forrásszöveg (eredeti angol vagy német szöveg/script/felirutfájl).....	
6.2. Az A nyelvű forrásszöveg (eredeti magyar szöveg).....	
6.3. Párhuzamos szövegek jegyzéke.....	
7. Bibliográfia.....	
Nyilatkozatok (témavezetői és hallgatói).....	

9. „A” ÉS „B” TÍPUSÚ SZAKDOLGOZAT BIBLIOGRÁFIÁJÁNAK SZERKESZTÉSE:

Források

Szakirodalom

– Egyszerzős önálló kötet

Balázs G. 2002. *Nyelvünkben a világ*. Budapest: Ister Kiadó.

Gutt, E.-A. 1991. *Translation and Relevance. Cognition and Context*. Oxford: Blackwell.

Snell-Hornby, M. 1994. *Übersetzungswissenschaft. Eine Neuorientierung*. Tübingen-Basel: Francke.

– Többszerzős kötet (három szerző fölött: et al.)

Horváth I. – Szabari K. – Volford K. 2000. *Fordítás és tolmácsolás a világban*. Budapest: ELTE BTK Fordító-és Tolmácsképző Központ.

Laczkó K. – Mártonfi A. 2006. *Helyesírás*. Budapest: Osiris.

Snell-Hornby, M. et al. 1998. *Handbuch Translation*. Tübingen: Stauffenburg.

– Gyűjteményes kötet (szerk.)

Hajdu P. (szerk.) 2007. *Kettős megvilágítás. Fordításelméleti írások Szent Jeromostól a 20. század végéig*. Budapest: Balassi Kiadó.

Jeney É. – Józán I. (szerk.) 2008. *Nyelvi álarok. Tizenhárman a fordításról*. Budapest: Balassi Kiadó.

– Folyóiratban megjelent cikk

Heltai P. 2004. *A fordítás és a nyelvi norma* I.-II. *Magyar Nyelvőr*, 128. évfolyam 2004. október-december 4. szám 407-434.

– Internetforrások

<http://www.gsu.edu/~eslhp/grammar/difmatrx.htm#top> (2025.07.10)

10. A SZAKDOLGOZAT BEADÁSI MÓDJA ÉS HATÁRIDEJE:

A dolgozatokat a Moodle felületen, egy erre a célra létrehozott kurzusba kell feltölteni.

Csak abban az esetben tölthető fel a dolgozat a megadott felületre, ha annak már része a *Témavezetői nyilatkozat*, valamint a *Hallgatói nyilatkozat*. A Témavezetői nyilatkozaton értelemszerűen a témavezető aláírásával igazolja, hogy a dolgozat beadható. A Hallgatói nyilatkozatot a hallgató tölti ki és aláírásával nyilatkozik arról, hogy a dolgozat saját szellemi terméke (valamely plagizálás ellenőrző felületen ellenőrizte), valamint rögzíti, hogy munkájához használt-e mesterséges intelligencia felületet, ha igen, akkor a dolgozat mely részeinél és milyen százalékban.

- A dolgozatot PDF formátumban kell feltölteni;
- a fájl nevének a hallgató nevét, neptunkódját és az évszámot kell tartalmaznia. (KovacsElek_WXT123_2026);
- a szakdolgozat feltöltési határideje őszi félév esetén **november 30.**, tavaszi félév esetén **április 30.**

Pannon Egyetem

Humántudományi Kar

Germanisztikai és Fordítástudományi Intézet

NYILATKOZAT (A SZAKDOLGOZAT UTOLSÓ OLDALAKÉNT)

Alulírott <<név>> hallgató (Neptun kód: _____) kijelentem, és a dolgozat feltöltésével egyidejűleg nyilatkozom, hogy a <<dolgozattípus>> című <<záródolgozatot/szakedolgozatot/diplomadolgozatot>> a Pannon Egyetem <<szervezeti egységében>> készítettem a <<végzettség>> oklevél megszerzése érdekében.

Kijelentem, hogy a dolgozatban csak a megadott és hivatkozott forrásokat használtam fel, és ezekre a vonatkozó idézési szabályok szerint hivatkoztam.

Nyilatkozom, hogy a dolgozat érdemi része saját kutatásom eredménye, és azt más intézményben, szakon, vagy felsőfokú képzés megszerzésére nem nyújtottam be. Tudomásul veszem, hogy a plágium vagy szerzői jogsértés esetén a dolgozat elutasításra kerülhet, és ellenem fegyelmi eljárás indulhat. Tudomásul veszem továbbá, hogy szerzői jogsértés esetén az Egyetem jogosult a dolgozat elérhetőségét korlátozni, valamint eltávolítani a dokumentumot az elektronikus zárt rendszerből.

Továbbá, tudomásul veszem, hogy a Pannon Egyetem a dolgozat eredményeit saját céljaira – titkosított dolgozat esetén kizárólag a titkosításra vonatkozó időszak lejártát követően – szabadon felhasználhatja.

Nyilatkozom, hogy a dolgozat elkészítése során mesterséges intelligencia eszközöket *használtam /nem használtam*.¹ Nyilatkozom, hogy a dolgozat elkészítése során az alábbi táblázatban feltüntetett mesterséges intelligencia eszközöket kizárólag a kutatási, illetve fejlesztési feladat támogatására használtam fel, az érdemi munka, elemzés és következtetések teljes mértékben saját szellemi alkotásomat képezik.

Példa a táblázat kitöltésére:

Alkalmazott technológia	Alkalmazás módja	Előállított tartalom	MI használat aránya
GPT-4o (OpenAI)	szöveges összefoglaló generálása	2.2 fejezet	20%

Veszprém, 20.....

.....
hallgató aláírása

¹ A megfelelő rész aláhúzendó.

Pannon Egyetem

Humántudományi Kar

Germanisztikai és Fordítástudományi Intézet

TÉMAVEZETŐI NYILATKOZAT

Alulírott _____ (továbbiakban Témavezető) kijelentem, hogy
 _____ (Neptun kód) _____ (Hallgató neve)
 _____ (Hallgató képzése) hallgató az általam meghatározott gyakorlatossággal és szakmai-tudományos követelményeknek megfelelően vette igénybe a konzultációs lehetőségeket. Az elkészült szakdolgozat benyújtásához hozzájárulok és egyúttal igazolom, hogy az elkészült munka a formai és tartalmi követelményeknek megfelel és azt plágiumellenőrzőn átfuttattam.

Kelt: Veszprém, 20_____

témavezető aláírása

A ZÁRÓVIZSGA RÉSZEI ÉS FELÉPÍTÉSE:**A szóbeli záróvizsga részei:**

- a) a szakdolgozat bemutatása és védeése max. 10 perces PPT-prezentációval (a prezentáció időtartamát szigorúan kérjük betartani) (beleértendő a témavezető és a bíráló kérdéseire adott válaszok is);
- b) válaszadás a szak és a szakdolgozat témaköréhez kapcsolódó esetleges további kérdésekre.

A hallgató **a szakdolgozat védésére** 10-perces ppt-prezentációval készül, melyben először **röviden** bemutatja a szakdolgozatát (téma, személyes motiváció, és különösen a téma nyelvi jellegzetességei), majd a prezentáció második, hosszabb részében:

- 1) válaszol a témavezető és az opponens kérdéseire, megjegyzéseire;
- 2) fordítói tudatosságáról számot adva konkrét grammatikai, lexikai, terminológiai problémákat, ezen belül egyes megoldásokat ismertet: milyen opciókat mérlegelt, milyen gondolatmenettel jutott el a végső megoldáshoz, milyen forrásokat (párhuzamos szövegeket) használt és ezeket milyen kritikának vetette alá.